

Хеш-таблиці

Сидоренко М.О.

- **Хеш-таблиця** - це структура даних, яка впроваджує інтерфейс асоціативного масиву, а саме, вона дозволяє зберігати пари (ключ, значення) і виконувати три операції: операцію додавання нової пари, операцію пошуку і операцію видалення пари по ключу.
- Існують два основні варіанти хеш-таблиць: з ланцюжками і відкритою адресацією. Хеш-таблиця містить деякий масив , елементи якого є пари (хеш-таблиця з відкритою адресацією) або списки пар (хеш-таблиця з ланцюжками).

Таблиці з прямою адресацією

- Припустимо, що застосуванню потрібна динамічна множина, кожний елемент якої має ключ з множини $U = \{0, 1, \dots, m - 1\}$, де m не дуже велике. Крім того, припускається, що жодні два елементи не мають однакових ключів.
- Для представлення динамічної множини використовується масив, або таблиця з прямою адресацією, який позначається як $T[0 \dots m - 1]$, кожна позиція, або комірка, якого відповідає ключу з простору ключів U .

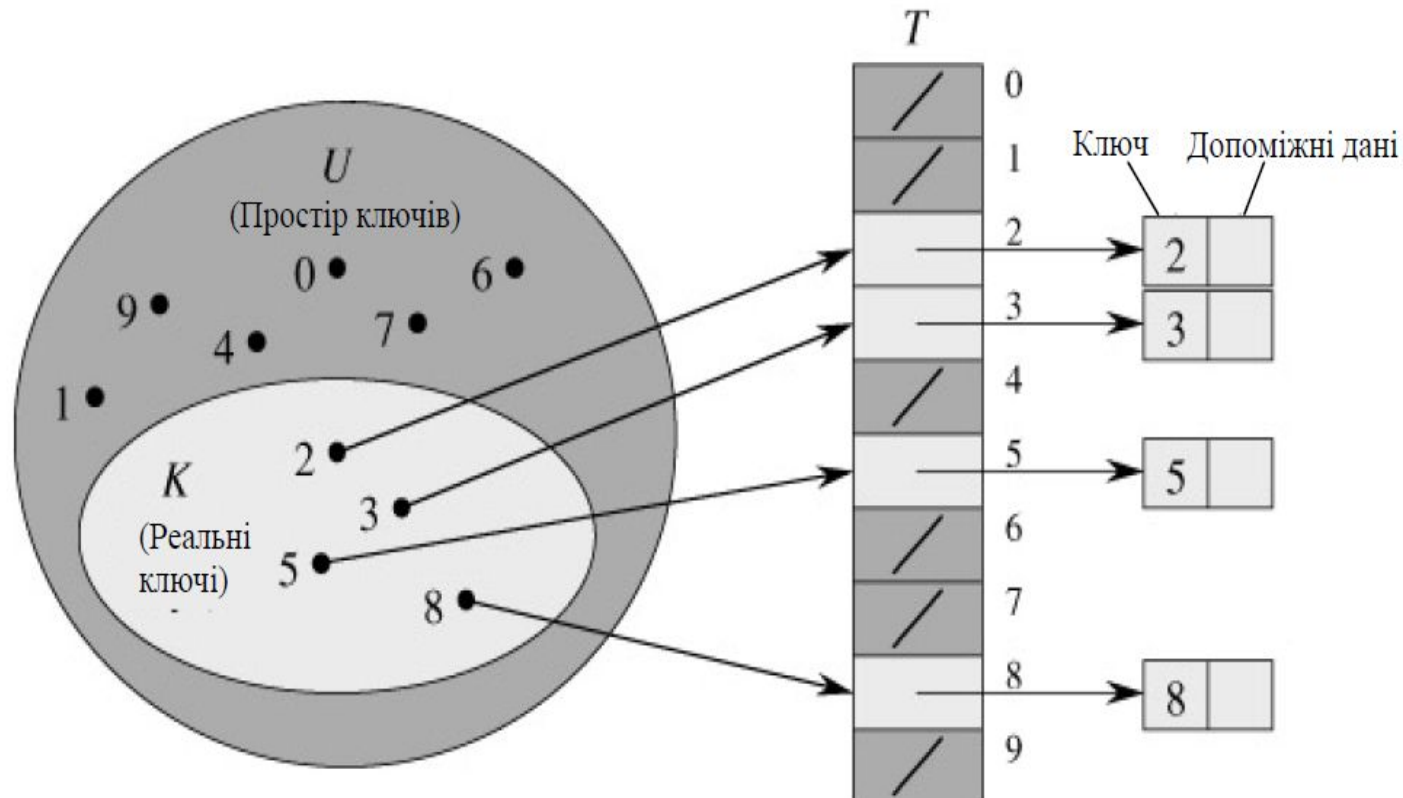

Таблиці з прямою адресацією

- Комірка k вказує на елемент множини з ключем k .
Якщо множина не містить елементу з таким ключем, то $T[k] = \text{NIL}$. На рисунку кожний ключ простору $U = \{0, 1, \dots, 9\}$ відповідає індексу таблиці. Множина реальних ключів $K = \{2, 3, 5, 8\}$ визначає комірки таблиці, які містять покажчики на елементи. Решта комірок містять значення NIL .

Динамічна множина із використанням таблиці з прямою адресацією

Процедури, які реалізують операції роботи з масивами.

- $\text{DirectAddressSearch}(T, k)$

$\text{return } T[k]$

- $\text{DirectAddressInsert}(T, x)$

$T[\text{key}[x]] \leftarrow x$

- $\text{DirectAddressDelete}(T, x)$

$T[\text{key}[x]] \leftarrow \text{NIL}$

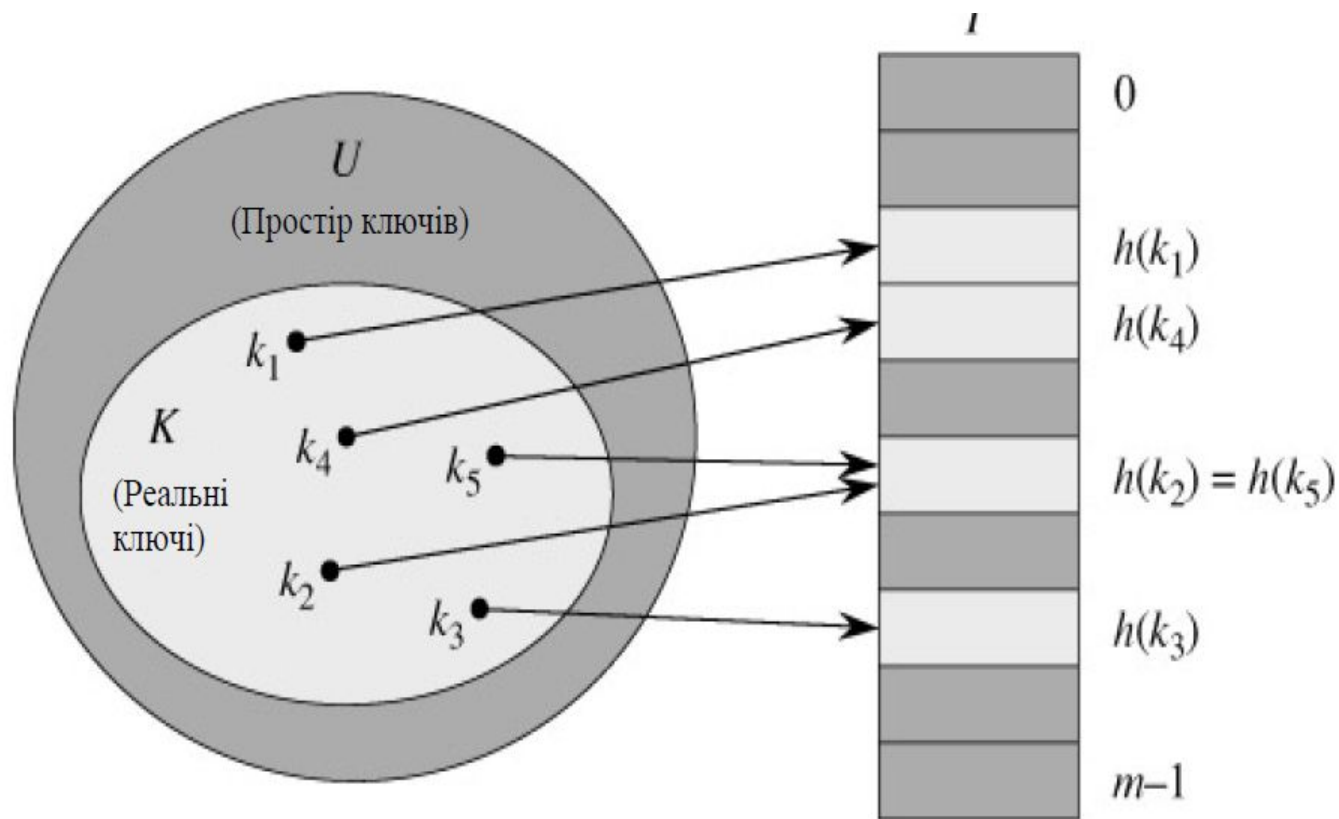

Хеш-таблиці

- У випадку прямої адресації елемент з ключем k зберігається у комірці k . При хешуванні цей елемент зберігається в комірці $h(k)$, тобто тут використовується хеш-функція h для обчислення комірки для даного ключа k . Функція h відображає простір ключів U на комірки хеш-таблиці $T[0 \dots m - 1]$: $h: U \rightarrow \{0, 1, \dots, m - 1\}$.
- Ми говоримо, що елементи з ключем k хешується в комірку $h(k)$; величина $h(k)$ називається хеш-значенням ключа k .
- Мета хеш-функції полягає в тому, щоб зменшити робочий діапазон індексів масиву.

Використання хеш-функції для відображення ключів у комірки хеш-таблиці

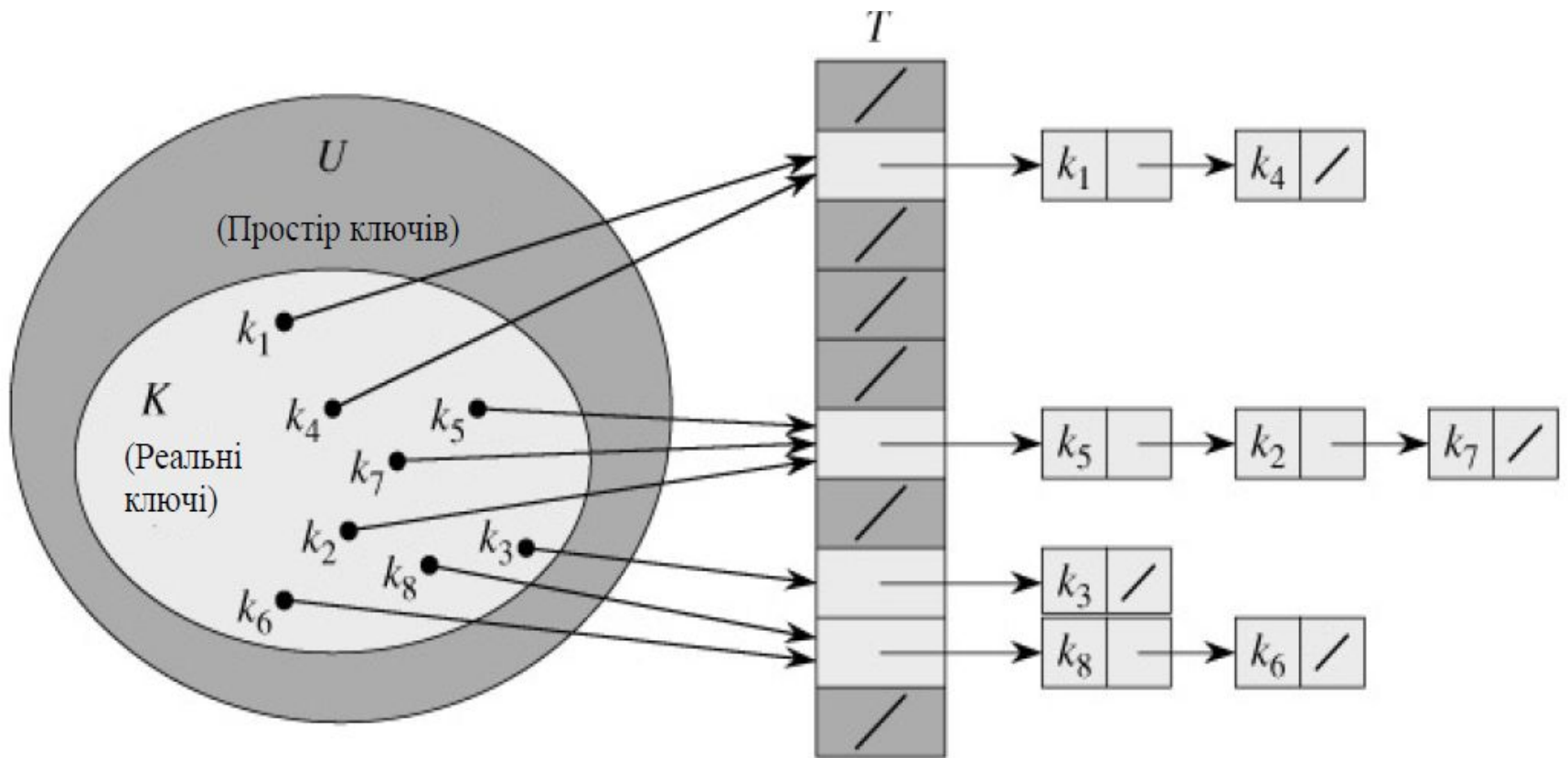

Розв'язання колізій за допомогою ланцюгів

- Два ключа можуть мати одне й те саме хеш-значення.
- Так ситуація називається колізією.
- За допомогою методу ланцюгів всі елементи, які хешуються в одну й ту саму комірку об'єднуються у зв'язаний список.
- Комірка j містить покажчик на заголовок списку всіх елементів, хеш-значення ключа яких дорівнює j ; якщо таких елементів немає, комірка містить значення NIL.

Розв'язання колізій за допомогою ланцюгів

Словарні операції в хеш-таблиці із використанням ланцюгів

- $\text{ChainedHashInsert}(T, x)$

Вставити x в заголовок списку $T[h(\text{key}[x])]$

- $\text{ChainedHashSearch}(T, k)$

Пошук елемента з ключем k в списку $T[h(k)]$

- $\text{ChainedHashDelete}(T, x)$

Видалення x зі списку $T[h(\text{key}[x])]$

- T- хеш-таблиця з m комірками, в яких зберігаються n елементів.
- Коефіцієнт заповнення таблиці T як $\alpha = n/m$, тобто як середню кількість елементів, які зберігаються в одному ланцюгу.
- Припустимо, що всі елементи хешуються по комірках рівномірно та незалежно, і назвемо це припущення «простим рівномірним хешуванням».

- ○ Позначимо довжини списків $T[j]$ для $j = 0, 1, \dots, m - 1$ як n_j , так що $n = n_0 + n_1 + \dots + n_{m-1}$, а середнє значення n_j дорівнює $E[n_j] = \alpha = n/m$.

Хеш-функції

- - Якісна хеш-функція задовольняє (наближено) припущення простого рівномірного хешування: для кожного ключа рівно ймовірно розміщення в будь-яку з m комірок
 - Наприклад, якщо відомо, що ключі представляють собою випадкові дійсні числа, які рівномірно розподілені в діапазоні $0 \leq k < 1$, то хеш-функція $h(k) = \lfloor km \rfloor$ задовольняє умові простого рівномірного хешування.
 - Гарним підходом є підбір функції таким чином, щоб вона ніяк не корелювала із закономірностями, яким можуть підпорядковуватись існуючі дані

Хеш-функції

- Розглянемо наступні два методи побудови хеш-функцій: метод ділення та метод множення.
- Побудова хеш-функції методом ділення полягає у відображенні ключа k в одну з комірок шляхом отримання остачі від ділення k на m , тобто хеш-функція має вигляді:
$$h(k) = k \bmod m.$$
- При використанні даного методу зазвичай намагаються уникнути деяких значень m .
- Наприклад, m не повинно бути степенем 2.
- Часто добрі результати можна отримати, якщо обирати в якості значення m просте число, достатньо далеке від степеня двійки.

Хеш-функції

- - Побудова хеш-функції методом множення виконується в два етапи. Спочатку ключ k помножується на сталу $0 < A < 1$ і береться дробова частина отриманого добутку.
 - Потім це значення помножується на m і результат замінюється на найближче менше ціле число, тобто: $h(k) = \lfloor m(kA \bmod 1) \rfloor$, де вираз " $kA \bmod 1$ " означає отримання дробової частини добутку kA .
 - Перевага методу множення полягає в тому, що значення m перестає бути критичним. Зазвичай величина m із міркувань зручності реалізації функції обирається рівною степеню 2.

Відкрита адресація

- При використанні методу відкритої адресації всі елементи зберігаються безпосередньо в хеш-таблиці, тобто кожний запис таблиці містить або елемент динамічної множини, або значення NIL.
- Для виконання вставки при відкритій адресації ми послідовно перевіряємо комірки хеш-таблиці до тих пір, доки не знайдемо порожню комірку, в яку розміщується новий ключ. Замість фіксованого порядку дослідження комірок $0, 1, \dots, m - 1$ (для чого потрібний час $\Theta(n)$), послідовність досліджуваних комірок залежить від ключа, який вставляється у таблицю.

Приклад

Hash Table(strings)

0	(null)
1	(null)
2	(null)
3	(null)
4	(null)
5	(null)
6	(null)
7	(null)
8	(null)
9	(null)
10	(null)
11	(null)

Приклад колізії

```
int hash(char *str, int table_size)
{
    int sum;

    /* Make sure a valid string passed in */
    if (str==NULL) return -1;

    /* Sum up all the characters in the string */
    for( ; *str; str++) sum += *str;

    /* Return the sum mod the table size */
    return sum % table_size;
}
```

Приклад колізії

Hash Table(strings)

0	(null)
1	(null)
2	(null)
3	"Steve"
4	(null)
5	(null)
6	(null)
7	(null)
8	(null)
9	(null)
10	(null)
11	(null)

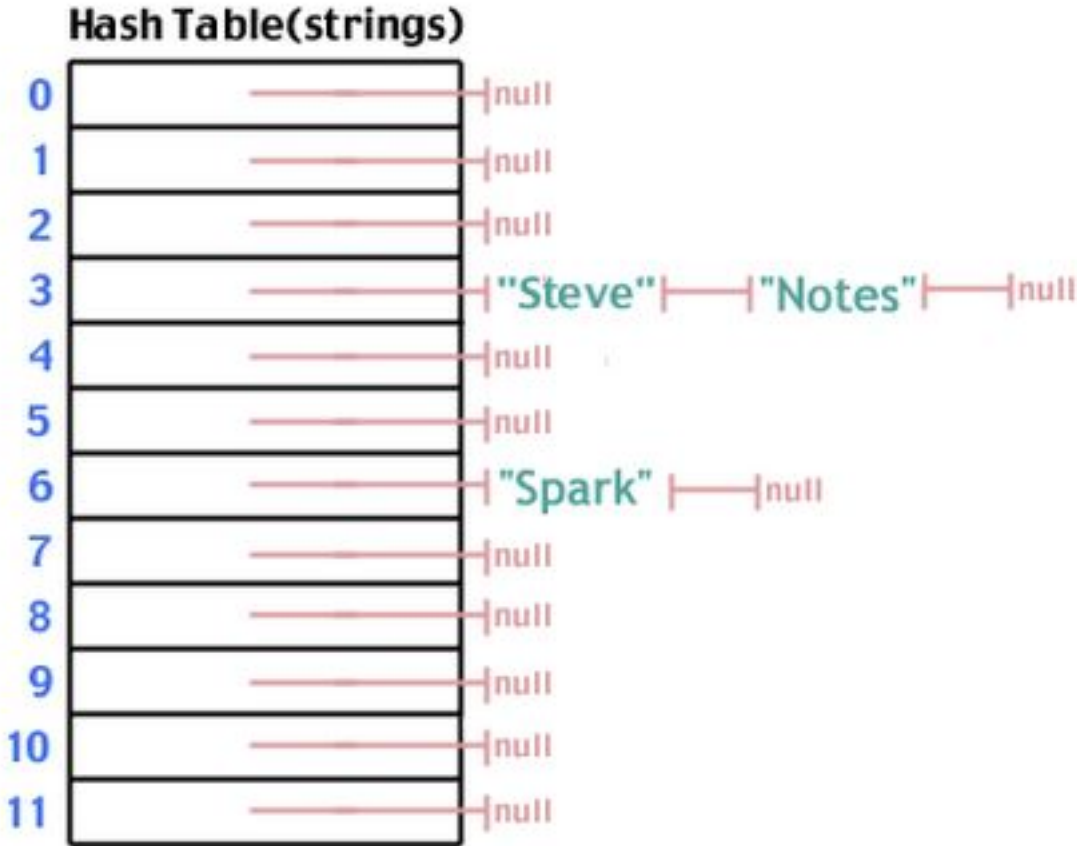
Hash Table(strings)

0	(null)
1	(null)
2	(null)
3	"Steve"
4	(null)
5	(null)
6	"Spark"
7	(null)
8	(null)
9	(null)
10	(null)
11	(null)

Hash Table(strings)

0	(null)
1	(null)
2	(null)
3	"Steve" "Notes"
4	(null)
5	(null)
6	"Spark"
7	(null)
8	(null)
9	(null)
10	(null)
11	(null)

вирішення колізії за допомогою ланцюгів

Представлення структури hash-table на мові С

```
typedef struct _list_t {  
    char *str;  
    struct _list_t *next;  
} list_t;
```

```
typedef struct _hash_table_t {  
    int size; /* the size of the table */  
    list_t **table; /* the table elements */  
} hash_table_t;
```

ініціалізація Хеш-таблиці

```
hash_table_t *create_hash_table(int size)
{
    hash_table_t *new_table;

    if (size < 1) return NULL; /* invalid size for table */

    /* Attempt to allocate memory for the table structure */
    if ((new_table = malloc(sizeof(hash_table_t))) == NULL) {
        return NULL;
    }

    /* Attempt to allocate memory for the table itself */
    if ((new_table->table = malloc(sizeof(list_t *) * size)) == NULL) {
        return NULL;
    }

    /* Initialize the elements of the table */
    for(int i=0; i<size; i++) new_table->table[i] = NULL;

    /* Set the table's size */
    new_table->size = size;

    return new_table;
}
```

Відкрита адресація

- В результаті хеш-функція стає наступною: $h : U \times \{0, 1, \dots, m - 1\} \rightarrow \{0, 1, \dots, m - 1\}$,
- У методі відкритої адресації потрібно, щоб для кожного ключа k послідовність досліджень
- $h(k, 0), h(k, 1), \dots, h(k, m - 1)$ представляла собою перестановку множини $\{0, 1, \dots, m - 1\}$, щоб в кінцевому випадку можна було переглянути всі комірки хеш-таблиці.
- У наведеному нижче псевдокоді припускається, що елементи в таблиці T представляють собою ключі без додаткової інформації; ключ k тотожний елементу, який містить ключ k . Кожна комірка містить або ключ, або значення NIL

Процедура додавання елементу до відкритої адресації

- HashInsert(T, k)
- 1 $i \leftarrow 0$
- 2 repeat $j \leftarrow h(k, i)$
- 3 if $T[j] = \text{NIL}$
- 4 then $T[j] \leftarrow k$
- 5 return j
- 6 else $i \leftarrow i + 1$
- 7 until $i = m$
- 8 error “Хеш-таблиця переповнена”

Процедура пошуку ключа у відкритій адресації

- HashSearch(T, k)
- 1 $i \leftarrow 0$
- 2 repeat $j \leftarrow h(k, i)$
- 3 if $T[j] = k$
- 4 then return j
- 5 $i \leftarrow i + 1$
- 6 until $T[j]$

Рівномірне хешування

- Ми будемо виходити із припущення рівномірного хешування, тобто ми припускаємо, що для кожного ключа в якості послідовності досліджень рівноймовірні всі $m!$ перестановок множини $\{0, 1, \dots, m - 1\}$.
- Рівномірне хешування представляє собою узагальнення визначеного раніше простого рівномірного хешування, яка полягає в тому, що тепер хеш-функція дає не одне значення, а цілу послідовність досліджень

Рівномірне хешування

- Для обчислення послідовності досліджень для відкритої адресації зазвичай використовуються три методи: лінійне дослідження, квадратичне дослідження та подвійне хешування.

Лінійне хешування

- Нехай задана звичайна хеш-функція $h': U \rightarrow \{0, 1, \dots, m - 1\}$, яку будемо надалі йменувати допоміжною хеш-функцією. Метод лінійного дослідження для обчислення послідовності досліджень використовує хеш-функцію $h(k,i) = (h'(k) + i) \bmod m$, де i приймає значення від 0 до $m - 1$. Для заданого ключа k першою досліджуваною коміркою є $T[h'(k)]$, тобто комірка, яку дає допоміжна хеш-функція. Далі досліджуються комірки $T[h'(k) + 1]$, $T[h'(k) + 2]$, ..., $T[m - 1]$, а потім переходять до $T[0]$, $T[1]$, і далі до $T[h'(k) - 1]$. Оскільки початкова досліджувана комірка однозначно визначає всю послідовність досліджень в цілому, всього є m різних послідовностей.

Квадратичне дослідження

- Квадратичне дослідження використовує хеш-функцію вигляду:
$$h(k, i) = (h'(k) + c_1 i + c_2 i^2) \bmod m$$
, де h' – допоміжна хеш-функція, c_1 та $c_2 \neq 0$ – допоміжні константи, а i приймає значення від 0 до $m - 1$.
Початкова досліджувана комірка – $T[h'(k)]$; решта досліджуваних позицій зміщені відносно неї на величину, які описуються квадратичною залежністю від номеру дослідження i .

Подвійне хешування

- - Подвійне хешування представляє собою один з найкращих методів використання відкритої адресації, оскільки отримані при цьому перестановки мають багато характеристик випадкового згенерованих перестановок. Подвійне хешування використовує хеш-функцію наступного вигляду:
$$h(k, i) = (h_1(k) + ih_2(k)) \bmod m$$
, де h_1 та h_2 – допоміжні хеш-функції.
 - Початкове дослідження виконується в позиції $T[h_1(k)]$, а зміщення кожної з наступних досліджуваних комірок відносно попередньої дорівнює $h_2(k)$ по модулю m .

- Для того щоб послідовність досліджень могла охопити всю таблицю, значення $h_2(k)$ повинно бути взаємно простим із розміром хеш-таблиці m
- Наприклад, можна обрати просте число в якості m , а хеш-функції такими:
- $h_1(k) = k \bmod m$,
- $h_2(k) = (1 + k \bmod m')$,
- де m' повинно бути трохи менше m (наприклад, $m - 1$).

- Дякую за увагу.

